

26.10.2022 r.

BP.5132.311.2022

2022.355537.BAST

Z. A. S. P. Z. –
S.

Decyzja nr 180/2022/BP
Prezesa
Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o świadczeniach”, oraz art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2021 poz. 162, z późn. zm.), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 30 września 2022 roku, złożonego przez Z. A. S. P. Z. – S. (zwane dalej „Przedsiębiorcą”...) - wpisanym do Rejestru: stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: ..., Krajowego Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS: ... - o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

1. uznają za prawidłowe stanowisko przedsiębiorcy zawarte we wniosku, zgodnie z którym członkowie organów: Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego, Komisji do spraw inkasa i repartycji Z... oraz Zarządu Sekcji Teatrów Dramatycznych Z..., którym wypłacane jest wynagrodzenie w formie diety, zwrotu kosztów związanych z pełnieniem funkcji, w tym kosztów podróży/dojazdu na posiedzenia wskazanych organów, jako wybierani do sprawowania powyższych funkcji nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

2. uznają za nieprawidłowe stanowisko przedsiębiorcy zawarte we wniosku, zgodnie z którym członkowie: Komisji ds. działalności socjalnej, kulturalnej lub edukacyjnej Z..., Komisji pod nazwą „Redakcja Sceny Polskie”, którym wypłacane jest wynagrodzenie w formie diety, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, z tytułu pełnionej funkcji.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 30 września 2022 r. Z... zwróciło się do Prezesa NFZ o wydanie interpretacji w sprawie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym (zwany dalej „wnioskiem”). W dniu 4 października 2022 r. oraz 14 października 2022 r. Przedsiębiorca został wezwany do uzupełniania braków formalnych wniosku, które to braki uzupełnił w terminie.

We wniosku wskazał, że jest stowarzyszeniem zrzeszającym w sekcjach branżowych artystów i twórców, zatrudnianych i angażowanych w teatrach i na estradzie, w radiu i telewizji, filmie, dubbingu, etc. lub prowadzących działalność gospodarczą w branży medialnej, a także uprawnionych do utworów lub artystycznych wykonań oraz podmioty reprezentujące uprawnionych w zakresie określonym w zezwoleniu na zbiorowe zarządzanie, udzielonym Z... przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Z... działa na podstawie: ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r., poz. 2261 ze zm.; dalej: „prawo o stowarzyszeniach”) oraz ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz. U. z 2018 r., poz. 1293 ze zm.; dalej: „ustawa o zbiorowym zarządzaniu”) oraz uchwalonego statutu.

Wnioskodawca posiada osobowość prawną. Z... jest zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców oraz rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego. Prowadzi działalność gospodarczą, co wynika ze statutu Z... oraz z odpisu z KRS Przedsiębiorców.

Aktualnie organami Z... są w szczególności:

1. Walne Zebranie Delegatów;
2. Zarząd Główny;
3. Główna Komisja Rewizyjna;
4. Sąd Koleżeński;
5. Komisja do spraw inkasa i repartycji Z...;
6. Komisja ds. działalności socjalnej, kulturalnej lub edukacyjnej Z...;
7. Komisja pod nazwą „Redakcja Sceny Polskie”;
8. Zarząd Sekcji Teatrów Dramatycznych Z...

Członkowie Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego są wybierani przez Walne Zebranie Delegatów. Osobom tym przysługuje wynagrodzenie w formie diety oraz zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji, w tym kosztów podróży/dojazdów na posiedzenia wskazanych organów.

Z kolei członkowie Komisji do spraw inkasa i repartycji Z..., Komisji ds. działalności socjalnej, kulturalnej lub edukacyjnej Z..., Komisji pod nazwą „Redakcja Sceny Polskie”, Zarządu Sekcji Teatrów Dramatycznych Z... są wybierani przez Zarząd Główny. Osobom tym przysługuje wynagrodzenie w formie diety.

Powyższe wynagrodzenie dla osób wchodzących w skład wymienionych organów Z..., na potrzeby podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej: „PIT”) Wnioskodawca aktualnie kwalifikuje do źródła przychodów określonego w art. 13 pkt 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r.

o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1128 ze zm.; dalej: „ustawa o PIT”) oraz pobiera w związku z ich wypłatą zaliczki na PIT.

W tak opisanym stanie faktycznym Przedsiębiorca zadał pytania:

1. Czy członkowie Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego, którym wypłacane jest wynagrodzenie w formie diety oraz zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji, w tym kosztów podróży/dojazdu na posiedzenia wskazanych organów, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w myśl art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy, niezależnie od kwalifikacji tych kwot do określonego źródła przychodów na gruncie ustawy o PIT?
2. Czy członkowie Komisji do spraw inkasa i repartycji Z..., Komisji ds. działalności socjalnej, kulturalnej lub edukacyjnej Z..., Komisji pod nazwą „Redakcja Sceny Polskie”, Zarządu Sekcji Teatrów Dramatycznych Z..., którym wypłacane jest wynagrodzenie w formie diety, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w myśl art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy, niezależnie od kwalifikacji tych kwot do określonego źródła przychodów na gruncie ustawy o PIT?

W ocenie Wnioskodawcy osoby te nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu w przedstawionym powyżej stanie faktycznym, bowiem nie są powoływane do pełnienia swych funkcji zgodnie z art. 66 ust 1 pkt 35 a ustawy o świadczeniach.

Prezes NFZ, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że Wnioskodawca jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców. Jak bowiem wynika z dokumentacji dołączonej do wniosku (aktualny odpis z KRS) jest on wpisany do Rejestru: stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: ..., oraz do Krajowego Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS: Zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. 2022 r. poz. 1683), jeżeli podmiot wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1 (tj. do Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej), podejmuje działalność gospodarczą, podlega obowiązkowi wpisu także do rejestru przedsiębiorców, z wyjątkiem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Przywołany przepis ma więc charakter normy kognitywnej – bezwzględnie obowiązującej. Oznacza to, że stowarzyszenie, aby mogło prowadzić działalność gospodarczą, podlega obowiązkowemu wpisowi do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. W przedmiotowej sprawie przyjąć zatem należało, że wnioskodawca jako przedsiębiorca jest uprawniony do złożenia wniosku o wydanie o interpretacji indywidualnej.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach -w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 30 czerwca 2022 r. - obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegały osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierały wynagrodzenie. Omawiany tu przepis w brzmieniu pierwotnym wprowadzał dwie

przesłanki, których kumulatywne spełnienie przesądza o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Pierwsza z nich to powołanie do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania. Druga, pobieranie wynagrodzenia z tytułu pełnienia tej funkcji.

Prawodawca zastosował w powyższym przepisie prawa wyrażenie „akt powołania”. Kierując się dyrektywą wykładni językowej (przy zachowaniu powyżej poczynionych uwag na temat aktu powołania), określanej w teorii prawa jako zakaz wykładni synonimicznej, różnym zwrotom języka prawnego nie należy nadawać tego samego znaczenia (vide L. Morawski, Zasady wykładni prawa, Toruń 2006, s. 103-104). Potwierdził to między innymi Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 lipca 2021 roku (II FSK 101/21), w którym stwierdził, iż „Nadanie różnym pojęciom używanym w tekście prawnym tego samego znaczenia byłoby sprzeczne z zakazem wykładni synonimicznej, stanowiącym kanon wśród dyrektyw wykładni językowej.” Analogiczne stanowiska przyjmuje się także w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego (dla przykładu postanowienie SN z dnia 8 lipca 2020 roku I NWW/49/20, postanowienie TK z dnia 25 czerwca 2018, TS 77/17). Kierując się zatem powyższą dyrektywą przyjąć należy, że sformułowanie „akt powołania” użyty w treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o oświadczeniach nie można utożsamiać z innymi wyrażeniami odnoszącymi się do „wyboru” do pełnienia funkcji organów stanowiących osób prawnych. Z kolei wynagrodzenie, o którym mowa w omawianym tu przepisie prawa należy rozumieć szeroko jako wszelką formę przychodu przewidzianą przez przepisy prawa podatkowego stanowiącą podstawę ustalenia obowiązków daninowych.

Z kolei zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2022 r.), „obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania oraz prokurenci, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym niezależnie od kwalifikacji do źródła przychodu w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.74), z wyłączeniem osób uzyskujących przychody, o których mowa w art. 13 pkt 5 lub 6 tej ustawy, których roczne wynagrodzenie z tego tytułu nie przekracza kwoty 6000 zł.” Przywołany tu przepis wprowadził z dniem 1 lipca 2022 r. dodatkowe zastrzeżenie. Mianowicie wprowadza on wyłączenie, na mocy którego nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu osoby powołane, uzyskujące przychody, o których mowa w art. 13 pkt 5 lub 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, których roczne wynagrodzenie z tego tytułu nie przekracza kwoty 6000 zł.

Należy zatem ustalić jak zmiana omawianego tu przepisu rzutuje na zaistniały w niniejszej sprawie stan faktyczny. W art. 13 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych mowa o przychodach otrzymywanych przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, bez względu na sposób powoływania tych osób, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek, z wyjątkiem przychodów, o których mowa w pkt 7 (przychody otrzymywane przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych). Z kolei przychody, o których mowa w art. 13 pkt 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, to przychody osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo

samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności, a zwłaszcza przychody biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym oraz płatników, z zastrzeżeniem art. 14 ust. 2 pkt 10, i inkasentów należności publicznoprawnych, a także przychody z tytułu udziału w komisjach powoływanych przez organy władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, z wyjątkiem przychodów, o których mowa w pkt 9 (przychody uzyskane na podstawie umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich lub umów o podobnym charakterze, w tym przychody z tego rodzaju umów zawieranych w ramach prowadzonej przez podatnika pozarolniczej działalności gospodarczej - z wyjątkiem przychodów, o których mowa w pkt 7).

Pozostałe przesłanki warunkujące zastosowanie przywołanego przepisu zostały wyjaśnione wcześniej, przy analizie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach w brzmieniu pierwotnym i zachowują swoją aktualność również po zmianie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach (tu: powołanie i wynagrodzenie).

Analiza treści przywołanych powyżej przepisów skłania do przyjęcia, że członkowie: Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego, Komisji do spraw inkasa i repartycji Z... oraz Zarządu Sekcji Teatrów Dramatycznych Z..., którym wypłacane jest wynagrodzenie w różnej formie (dieta, zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji, koszty podróży/dojazdu na posiedzenia wskazanych organów) nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w myśl art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach. Osoby te są bowiem wybierane.

Z kolei członkowie Komisji ds. działalności socjalnej kulturalnej lub edukacyjnej Z... oraz członkowie Komisji pod nazwą „Redakcja Sceny Polskie” podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w myśl art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, bowiem osoby te są powoływane do pełnienia swych funkcji.

Wnioskodawca jako stowarzyszenie działa na podstawie i w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2261) (zwanej dalej: „Prawem o stowarzyszeniach”). Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy prawo o stowarzyszeniach: statut stowarzyszenia określa w szczególności władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje. Z kolei zgodnie z art. 11 ust. 1 i 3 ustawy prawo o stowarzyszeniach najwyższą władzą stowarzyszenia jest walne zebranie członków. Stowarzyszenie jest obowiązane posiadać zarząd i organ kontroli wewnętrznej. Do władz (organów) Z... - zgodnie ze statutem - należą: Walne Zgromadzenie Delegatów, Zarząd Główny, Główna Komisja Rewizyjna, Sąd Koleżanki, Komisja ds. inkasa i repartycji Statut Z... (§20 statutu). Do kompetencji Walnego Zebrania Delegatów należy - między innymi - wybór i odwoływanie Prezesa Zarządu i członków Zarządu Głównego, wybór i odwoływanie członków Głównej Komisji Rewizyjnej, wybór i odwoływanie członków Sądu Koleżeńskiego (§25 pkt 3, 4 , 5 statutu Z...). Z kolei członkowie Komisji do spraw inkasa i repartycji Z... są wybierani przez Zarząd Główny (§ 40 ust. 2 statutu Z...). Ponadto w Z... – jak wynika ze statutu - działają sekcje branżowe, w których zrzeszają się członkowie Z... ze względu na rodzaj swojej aktywności zawodowej, lub artystycznej albo ze względu na kategorie przysługujących im praw autorskich lub praw do artystycznych wykonania. Organem sekcji branżowej jest Zarząd Sekcji wybierany na Plenarnym

Zebraniu (§48 ust. 1 i 50 ust 1 i 2 statutu Z...). Zatem członkowie Zarządu Sekcji Teatrów Dramatycznych Z..., jako zarządu sekcji branżowej są również wybierani.

Z kolei członkowie Komisji ds. działalności socjalnej, kulturalnej lub edukacyjnej Z... zgodnie z §7 ust. 2 Regulaminu określającego zasady prowadzenia działalności socjalnej, kulturalnej lub edukacyjnej Z... są powoływani i odwoływani przez Zarząd Główny Z... Podobnie członkowie Komisji pod nazwą „Redakcja Sceny Polskie”, jako komisji doraźnej, są powoływani i odwoływani przez Zarząd Główny Z... (art. 1 ust. 2 i art. 2 ust. 1 ww. regulaminu w zw. §32 ust. 3 pkt 21 statutu Z...).

Podsumowując, powyższe uwagi, w stanie faktycznym opisanym we wniosku członkowie: Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego, Komisji do spraw inkasa i repartycji Z... oraz Zarządu Sekcji Teatrów Dramatycznych Z..., nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, ponieważ nie pełnią swojej funkcji na mocy powołania (lecz wyboru). Natomiast członkowie Komisji ds. działalności socjalnej, kulturalnej lub edukacyjnej Z... oraz członkowie Komisji pod nazwą „Redakcja Sceny Polskie” podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w myśl art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, bowiem osoby te są powoływane do pełnienia swych funkcji. W kontekście powyższego, stanowisko własne Przedsiębiorcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej należy uznać w części za nieprawidłowe.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało stwierdzić jak na wstępie.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 109a ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach, Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawo przedsiębiorców, jedynie w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, a sprawami tymi nie są sprawy dotyczące wykładni przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Wobec powyższego Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi w przedmiocie kwalifikacji wynagrodzenia wypłacanego osobom wchodzącym w skład ww. organów Z... na potrzeby podatku dochodowego od osób fizycznych.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

1)na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo

2)na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo

3)na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.